

LitLab Leesclub

Leesclub 23: Vriendschap

Ventoux van Bert Wagendorp

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *Ventoux* van Bert Wagendorp. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

1. Ronde 1 bestaat uit 5 quizvragen over de tekst. Een van de spelers leest de vragen voor en alle spelers (inclusief voorlezer) schrijven hun antwoorden op een blaadje. Na het omdraaien van de laatste vraag verschijnen de juiste antwoorden in beeld. Daarna berekent iedereen zijn score.
2. Ronde 2 is een algemeen vragenrondje over de tekst: de spelers benoemen om de beurt wat ze onduidelijk vonden en proberen samen een antwoord te vinden. Als de grootste onduidelijkheden opgelost zijn, begint ronde 3.
3. Degene met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje van de discussievragen omdraaien van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
4. Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd mede ontwikkeld door docente Marloes Lip in samenwerking met de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Petrarca, *De beklimming van de Mont Ventoux*

“Daar liet ik mijn gedachten hun snelle vlucht nemen van stoffelijke naar onstoffelijke zaken, en sprak ik mezelf als volgt toe: ‘Besef dat dit, wat je vandaag bij de beklimming van deze berg meermalen hebt ervaren, jou en vele anderen ook overkomt op de weg naar het gelukzalige leven. De mensen realiseren zich dat niet zo gemakkelijk, omdat de bewegingen van het lichaam openlijk zichtbaar zijn maar die van de geest onzichtbaar en verborgen. Het leven dat wij het gelukzalige noemen, bevindt zich op een hoge plaats; een smalle weg, zeg men, leidt daarheen.’”

Jan Kal, 'Mont Ventoux'

Dichten is fietsen op de Mont Ventoux,
waar Tommy Simpson nog is overleden.
Onder zo tragiese omstandigheden
werd hier de wereldkampioen doodmoe.

Op deze col zijn velen losgereden,
eerste categorie, sindsdien tabu.
Het ruikt naar dennegeur, Sunsilk Shampoo,
die je wel nodig hebt, eenmaal beneden.

Alles is onuitsprekelijk vermoeiend,
de Mont Ventoux opfietsen wel heel erg,
waarvoor ook geldt: bezint eer gij begint.

Toch haal ik, ook al is de hitte schroeiend,
de top van deze kaalgeslagen berg:
ijdelheid en het najagen van wind.

Inleiding

In de roman *Ventoux* van Bert Wagendorp fietst een vriendengroep dertig jaar na hun gezamenlijke beklimming van de Mont Ventoux opnieuw samen de berg op. Ze hebben elkaar al die tijd niet gezien. Na een dramatische gebeurtenis op de beroemde berg tijdens hun eerste vakantie is de groep uit elkaar gevallen. Totdat Laura uit het niets de radiostilte doorbreekt. Geleid door onbeantwoorde vragen en onopgeloste spanningen, zoeken ze elkaar weer op. Hun vriendschap wordt nog één keer op de proef gesteld, op die zo beladen plek aan de voet van de Ventoux.

Ronde 1: Quiz

Draai de 5 kaartjes met quizvragen een voor een om en noteer allemaal het antwoord op een blaadje.

Ronde 2: Vragenrondje

Wat vond je onduidelijk in *Ventoux*, wat begreep je niet zo goed? Formuleer om de beurt een vraag over de tekst en probeer samen tot een antwoord te komen.

Ronde 3: Discussievragen

De speler met de meeste goede antwoorden op de quizvragen mag als eerste een kaartje omdraaien van een van de twee stapels met discussievragen.

Ronde 4: Oordeel

Geef *Ventoux* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Quizvraag 1

Op welke manier hoort/ziet Bart na lange tijd weer iets van zijn vroegere vriend Joost?

LitLab

Quizvraag 2

Naar wie heeft Laura haar zoon vernoemd?

LitLab

Quizvraag 3

Hoe komen de mannen erbij weer opnieuw naar de Ventoux te gaan?

LitLab

Quizvraag 4

Welke film wilde Peter 'naspelen' in zijn driehoeksverhouding met Laura en Bart?

LitLab

Quizvraag 5

Wanneer hadden de jongens uit de groep Laura voor het laatst gezien?

LitLab

Antwoorden

1. Joost is genomineerd voor de Spinozapremie en dat staat in de krant.
2. Naar kapitein Willem, Peters vader.
3. Ze krijgen min of meer de opdracht (een uitnodiging) van Laura.
4. Beyond Good and Evil (van Liliana Cavani)
5. Op de dag dat Peter verongelukte op de Ventoux.

LitLab

Feest der herkenning? 1/8

Wanneer Bart en Joost voor het eerst weer bellen, gaat het gesprek als volgt: 'Heel goed. Hoe is-die dan? Pik nog helemaal gezond?' Wat zegt dit volgens jou over de vriendschappen in het verhaal?

Feest der herkenning? 2/8

'Daar ben ik h-h-heel blij om. Vriendschap is het allermooiste dat er is.' Hoeveel is de vriendschap van de jongens in het verleden waard volgens jou?

Feest der herkenning? 3/8

'Seks vernietigt vriendschap. Seks vernietigt liefde. Seks verraaft alles.' Wat vind jij van deze visie op seks en vriendschap?

Feest der herkenning? 4/8

Zou jij Peter en Laura kunnen vergeven als je Bart was?

Feest der herkenning? 5/8

'Vliegen is moeilijk, Lau, maar vallen kan iedereen.' Het zijn Peters woorden wanneer ze in Frankrijk zijn. Wat zou Peter ermee bedoelen en denk jij er ook zo over?

Feest der herkenning? 6/8

Wat is er volgens jou precies gebeurd met Peter op die ene fatale dag?

Feest der herkenning? 7/8

De jongens geven zichzelf stuk voor stuk de schuld van de dood van Peter. Kun je dat begrijpen en hebben ze daadwerkelijk schuld?

Feest der herkenning? 8/8

Je kunt de berg Ventoux lezen als de ruimte van het verhaal, als een metafoor en als een 'plaats van herinnering', een locatie waaraan allerlei persoonlijke en culturele herinneringen verbonden zijn. Aan welke betekenis geef jij de voorkeur en hoe zou jij die betekenis omschrijven?

Feest der
herkenning? 3/8

Feest der
herkenning? 2/8

Feest der
herkenning? 1/8

Feest der
herkenning? 6/8

Feest der
herkenning? 5/8

Feest der
herkenning? 4/8

Feest der
herkenning? 8/8

Feest der
herkenning? 7/8

Stof tot nadenken? 1/7

Bart beschrijft de vriendengroep in het verhaal op een gegeven moment als volgt: 'hechte vriendschap is een regenboog'. Kun je aan de hand van het boek uitleggen wat hij hier waarschijnlijk mee bedoelt?

Stof tot nadenken? 2/7

'Aan zijn vrienden herken je de man, zeggen ze toch?' In hoeverre ondersteunt dit verhaal de uitspraak van Laura?

Stof tot nadenken? 3/7

'Jullie moeten die jongen eindelijk zijn dood gunnen, hou op er jullie dood van te maken.' In hoeverre zie je in het verhaal terug dat de jongens dit wel of juist niet doen?

Stof tot nadenken? 4/7

Lees het eerste citaat uit de inleiding nogmaals. Petrarca speelt op verschillende manieren een belangrijke rol in het verhaal van Peter. Hoe zie jij het citaat uit de inleiding terug in het verhaal?

Stof tot nadenken? 5/7

Lees nu het gedicht van Jan Kal nogmaals hardop. Dit is een zogenaamd 'Petrarcaans sonnet', met rijmschema ABBA ABBA CDE CDE. Zo verwijst Kal dus via de vorm van zijn gedicht naar Petrarca. Welke elementen uit het gedicht zie je (nog meer) terug in het fragment van Petrarca en in Ventoux?

Stof tot nadenken? 6/7

Op welke manier zou je de laatste (Bijbelse) regel 'ijdelheid en het najagen der wind' uit het gedicht van Kal kunnen lezen als een les ('alles is slechts ijdelheid') voor de personages in dit verhaal?

Stof tot nadenken? 7/7

Ventoux zit vol met literaire verwijzingen, naar Petrarca, Jan Kal, maar ook naar allerlei films en popmuziek. Zulke verwijzingen noemen we ook wel 'intertekstualiteit'. Let je tijdens het lezen op deze verwijzingen en hoe geven ze volgens jou vorm aan het verhaal?

Stof tot
nadenken? 3/7

Stof tot
nadenken? 2/7

Stof tot
nadenken? 1/7

Stof tot
nadenken? 6/7

Stof tot
nadenken? 5/7

Stof tot
nadenken? 4/7

Stof tot
nadenken? 7/7